

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Rachunek zysków i strat zawiera informacje o poziomie osiągniętego w danym okresie wyniku finansowego i źródłach jego uzyskania. Przedstawia on poniesione w danym okresie koszty i straty (nadzwyczajne) oraz przychody i zyski (nadzwyczajne). Wynik finansowy może być zyskiem bądź stratą. Zysk osiąga się wtedy, gdy przychody i zyski nadzwyczajne przewyższają koszty i straty nadzwyczajne. W przeciwnym przypadku podmiot ponosi stratę.

Wszystkie sprawozdania są wzajemnie powiązane i odzwierciedlają różne aspekty tych samych operacji gospodarczych.

Informacje zawarte w sprawozdaniach finansowych służą użytkownikowi do podejmowania decyzji ekonomicznych i dlatego powinny być sporządzane dokładnie i wiarygodnie.

Sprawozdania finansowe w przedsiębiorstwie są sporządzane na podstawie ksiąg rachunkowych. Podstawowymi zbiorami przepisów prawnych dotyczących badania sprawozdań finansowych w Polsce są: Ustawa o rachunkowości z 29 września 1994 roku oraz Ustawa o biegłych rewidentach i ich samorządzie z 13 października 1994 roku.

Rachunek wyników wyraża rezultaty działania przedsiębiorstwa w kategoriach przychodów, kosztów i zysków (strat). Jest on, obok bilansu najważniejszym sprawozdaniem finansowym sporządzanym przez przedsiębiorstwa. Dlatego też analiza sytuacji przedsiębiorstwa, dokonana na podstawie bilansu, powinna być uzupełniona analizą dynamiczną za pośrednictwem rachunku wyników, zwanym również rachunkiem zysków i strat.

Rachunek wyników ma postać dwustronnej tabeli, w której po stronie lewej ujmuje się globalne sumy wszystkich kosztów i

ewentualnych strat nadzwyczajnych z całego roku obrotowego w rozbiciu na poszczególne ich rodzaje, a po stronie prawej – globalne sumy wszystkich przychodów i ewentualnych zysków nadzwyczajnych w rozbiciu na poszczególne ich rodzaje. Wynik finansowy roku obrotowego, jeśli jest dodatni (zysk) wykazywany jest po stronie lewej, jeśli zaś jest ujemny (strata) po stronie prawej. Kwota zysku i straty wykazana w rachunku wyników powinna zgadzać się z kwotą zysku lub straty, wykazaną w bilansie.

Wynik finansowy brutto w obu postaciach rachunków zysku i strat składa się z czterech elementów. Po pierwsze z wyniku na sprzedaży, będącego różnicą między sumą należnych przychodów ze sprzedaży produktów – bez VAT, a wartością tych produktów i towarów, wyrażoną w koszcie własnym lub cenach nabycia, względnie zakupu. Drugi człon rachunku zysków i strat stanowi różnica między zrealizowanymi pozostałymi przychodami operacyjnymi, a poniesionymi pozostałymi kosztami operacyjnymi. Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zalicza się przychody i koszty związane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki, spowodowane m.in.:

- sprzedażą, likwidacją, dzierżawą lub nieplanowanymi odpisami amortyzacyjnymi środków trwałych, z wyjątkiem sprzedaży lub likwidacji zorganizowanej części jednostki,
- sprzedażą inwestycji rozpoczętej lub odpisami inwestycji, która nie dała zamierzonego efektu gospodarczego,
- sprzedażą, likwidacją lub nieplanowanymi odpisami amortyzacyjnymi wartości niematerialnych i prawnych,
- prowadzeniem działalności nie stanowiącej właściwego przedmiotu aktywności jednostki,
- odpisami aktualizacyjnymi wartość należności (utworzenie rozwiązanie rezerw) utworzenie rezerwy na przewidywane zobowiązania,
- odpisami należności i zobowiązań przedawnionych,

- umorzonych i nieściągalnych,
- zapłatą lub otrzymaniem odszkodowań, kar i grzywien (z wyjątkiem odsetek zwłoki),
- otrzymaniem lub przekazaniem darowizn.

Trzeci element wyniku finansowego stanowi różnica między należnymi przychodami z operacji finansowych, a kosztami operacji finansowych. W zakres przychodów z operacji finansowych wchodzi m.in. przychody z tytułu:

- posiadania udziałów, akcji w innych jednostkach oraz akcji i innych papierów wartościowych (dywidendy, odsetki w tym od papierów dłużnych),
- sprzedaży udziałów, akcji i innych papierów wartościowych,
- odsetek od udzielonych pożyczek i należności, w tym także odsetek za zwłokę w zapłacie,
- odsetek od lokat i rachunków bankowych, otrzymanego dyskonta od weksli i czeków.

Do kosztów operacji finansowych zalicza się:

- koszty pokrycia strat w innych jednostkach, w którym jednostka jest udziałowcem,
- wartość nabycia lub zakupu sprzedanych udziałów i papierów wartościowych,
- odsetki od otrzymanych pożyczek i zobowiązań, w tym odsetki za zwłokę,
- odsetki i prowizje od kredytów bankowych, potrącone dyskonta własnych weksli i czeków,
- ujemne różnice kursowe oraz nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi, obliczonymi od rozrachunków nie zakończonych na dzień bilansowy,
- aktualizacja wyceny posiadanych udziałów, akcji i innych

papierów wartościowych.

Czwarty składnik rachunku zysku i strat to zyski i straty nadzwyczajne, przez które rozumie się skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie (poza zwykłą działalnością jednostki). Są to zwłaszcza skutki (wyliczenie niepełne):

- zdarzeń losowych (pożaru, powodzi, itp.),
- zaniechania lub zawieszenia pewnego rodzaju działalności, w tym również istotnej zmiany metod produkcji lub sprzedaży zorganizowanej części jednostki,
- postępowania układowego, upadłościowego, naprawczego lub ugody bankowej, zarówno u wierzyciela (straty), jak i dłużnika (zyski).

Wynik finansowy brutto doprowadzają do wyniku finansowego netto **obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego**, na które składa się m.in. „księgowy” podatek dochodowy (w przedsiębiorstwie państwowym – dywidenda, w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa – oprocentowanie kapitału) [Z. Fedak: Wycena aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego, „Rachunkowość” Zamknięcie roku 1995 – Zeszyt specjalny].

W analizowanym okresie z roku na rok wzrasta kapitał pracujący. Dynamika jego wzrostu jest szybsza niż całego majątku i majątku obrotowego. Znajduje to odbicie we wzroście wskaźników sfinansowania tym źródłem zarówno ogółu majątku, jak również aktywów bieżących. Świadczy to o umocnieniu równowagi finansowej Spółki. Analiza rachunku wyników zostanie przeprowadzona na podstawie danych zawartych w tabelicy 10.

[Tabela 10 przedstawia rachunek zysków i strat spółki na lata 1996–1998, który obrazuje wyniki finansowe w tym okresie oraz zmiany w poszczególnych kategoriach.

Przychody ze sprzedaży netto w 1996 roku wyniosły 35 712 tys. zł, a w 1997 roku wzrosły do 125 662 tys. zł, co stanowi

wzrost o 89 950 tys. zł (251,88%). W 1998 roku przychody osiągnęły wartość 217 111 tys. zł, co oznacza wzrost o 181 399 tys. zł (507,95%) w stosunku do roku 1996 i o 91 449 tys. zł (72,77%) w porównaniu do 1997 roku. Wzrost przychodów w tych latach świadczy o dynamicznej ekspansji firmy, która mogła zwiększyć swoją sprzedaż w wyniku rozwoju działalności.

Koszty działalności operacyjnej w 1996 roku wyniosły 34 161 tys. zł, a w 1997 roku wzrosły do 115 372 tys. zł, co stanowi wzrost o 81 211 tys. zł (237,73%). W 1998 roku koszty działalności operacyjnej wyniosły 196 854 tys. zł, co stanowi wzrost o 162 693 tys. zł (476,25%) w porównaniu do 1996 roku i o 81 482 tys. zł (70,63%) w stosunku do roku 1997. Wzrost kosztów wskazuje na rosnącą skalę działalności firmy, która zwiększała swoje wydatki operacyjne w odpowiedzi na wyższe przychody.

Zysk (strata) ze sprzedaży w 1996 roku wyniósł 1 551 tys. zł, a w 1997 roku wzrósł do 10 290 tys. zł, co stanowi wzrost o 8 739 tys. zł (563,44%). W 1998 roku zysk ze sprzedaży wyniósł 20 257 tys. zł, co oznacza wzrost o 18 706 tys. zł (1 206,06%) w stosunku do roku 1996 oraz o 9 967 tys. zł (96,86%) w porównaniu do 1997 roku. Wzrost zysku ze sprzedaży pokazuje, że firma była w stanie skutecznie zwiększać swoje przychody przy jednoczesnym zarządzaniu kosztami.

Zysk na działalności operacyjnej w 1996 roku wyniósł 1 551 tys. zł, w 1997 roku 10 290 tys. zł (wzrost o 8 739 tys. zł, 563,44%), a w 1998 roku 20 257 tys. zł (wzrost o 18 706 tys. zł, 1 206,06% w porównaniu do 1996 roku). Wzrost ten wskazuje na poprawę wyników operacyjnych firmy w analizowanym okresie.

Przychody finansowe wzrosły z 316 tys. zł w 1996 roku do 962 tys. zł w 1998 roku, co stanowi wzrost o 646 tys. zł (204,43%). Koszty finansowe w tym samym okresie wzrosły z 802 tys. zł do 13 576 tys. zł, co oznacza wzrost o 12 774 tys. zł (1 592,77%). Różnica pomiędzy tymi kategoriami wskazuje na rosnącą zależność firmy od finansowania zewnętrznego oraz

wyższe koszty związane z obsługą tego finansowania.

Zysk na działalności gospodarczej w 1996 roku wyniósł 1 065 tys. zł, w 1997 roku 5 904 tys. zł (wzrost o 4 839 tys. zł, 454,37%), a w 1998 roku 7 643 tys. zł (wzrost o 6 578 tys. zł, 617,65%). Wzrost zysku na działalności gospodarczej świadczy o poprawie rentowności firmy, mimo rosnących kosztów finansowych.

Nadwyżka strat nad zyskiem nadzwyczajnym w 1996 roku wyniosła -491 tys. zł, a w 1998 roku -805 tys. zł. Zmiana ta pokazuje, że firma miała trudności w zarządzaniu zyskami nadzwyczajnymi, co negatywnie wpływało na całkowity wynik finansowy.

Zysk brutto wzrósł z 574 tys. zł w 1996 roku do 6 838 tys. zł w 1998 roku, co stanowi wzrost o 5 116 tys. zł (891,29%). Poziom podatku dochodowego wzrósł z 380 tys. zł w 1996 roku do 2 962 tys. zł w 1998 roku (wzrost o 2 582 tys. zł, 679,47%), co wskazuje na wzrost rentowności firmy oraz wyższe zobowiązania podatkowe.

Na koniec, zysk netto wyniósł 194 tys. zł w 1996 roku, 3 307 tys. zł w 1997 roku (wzrost o 3 113 tys. zł, 1 604,64%) oraz 3 876 tys. zł w 1998 roku (wzrost o 569 tys. zł, 17,21%). Wzrost zysku netto świadczy o ogólnym polepszeniu sytuacji finansowej firmy, mimo wzrastających kosztów związanych z jej działalnością operacyjną i finansową.] [opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych spółki ESPEBEPE – Holding S.A.]

Spółka ESPEBEPE w całym analizowanym okresie przynosiła zysk na działalności podstawowej oraz charakteryzowała się dużą dynamiką jego wzrostu. Zysk operacyjny w 1998 roku był dwukrotnie wyższy niż w 1997 roku aż ponad trzynastokrotnie wyższy niż w 1998 roku. Wyższa dynamika przychodów ze sprzedaży od kosztów ich uzyskania wskazuje na poprawę rentowności działalności operacyjnej. Na operacjach finansowych Spółka ponosiła straty. Przychody finansowe były

wielokrotnie niższe od kosztów finansowych. Wpłynęło to niekorzystnie na kształtowanie się zysku na działalności gospodarczej i zysku brutto. Na koszty finansowe składały się odsetki od kredytów i pożyczek, prowizje i gwarancje bankowe od udzielonych kredytów bankowych, opłaty bankowe, jak również ujemne różnice kursowe od zobowiązań dewizowych. Również ujemne saldo zysków i strat wpłynęło na obniżenie się wyniku brutto. W wyniku tych niekorzystnych zjawisk zysk brutto w 1998 roku stanowił zaledwie 33,6% zysku na działalności operacyjnej, w 1996 roku 37,0 %, w 1997 roku 55,3 %. Z kolei zysk netto – mimo wzrostu – w poszczególnych latach był wielokrotnie niższy niż zysk operacyjny:

- w 1996 roku – ok. ośmiokrotnie,
- w 1997 roku – ok. trzykrotnie,
- w 1998 roku – ok. pięciokrotnie.

Reasumując należy stwierdzić, że z punktu widzenia kształtowania się wyniku finansowego w Spółce wystąpiło zjawisko pozytywne – szybsze tempo wzrostu przychodów ze sprzedaży niż kosztów jej uzyskania. Na poziom zysku netto wpłynęły negatywnie wysokie koszty finansowe i ujemne saldo zysków i strat nadzwyczajnych.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.